

APANOWICZ Stanisław ps.KULIS ur. 13 maja 1925 roku w Żołodku, powiat Szczuczyn Nowogródzki, w rodzinie osadnika wojskowego. Ojciec jego Józef walczył od 1918 do 1920 roku w legionowych jednostkach Marszałka Piłsudskiego. W roku 1939, po wdarciu się A.Cz. do Polski, ojciec został aresztowany i osadzony w więzieniu mińskim, natomiast Stanisław uciekł przed łapanką i ukrywał się do czerwca 1941r.

W roku 1942 złożył na placówce AK w Talmontowszczyźnie przysięgę i pełnił obowiązki łącznika w konspiracyjnej kompanii szczuczyńskiej. W marcu 1944r. wstąpił do III bat. 77pp AK, gdzie otrzymał przydział do 3 kompanii dowodzonej przez ppor. Stanisława Hniedziewicza "Olgierda". Brał udział w szeregu potyczkach i walkach tej jednostki, między innymi w Kienie, w Dworzyszczu, w Trabach oraz w Powstaniu Wileńskim.

Po rozproszeniu 17 lipca 1944r. oddziałów AK w Puszczy Rudnickiej przez wojska NKWD przedostał się przez pierścień sowieckiej obławy i wrócił na teren szczuczyński. Tu włączył się razem z ojcem do służby w siatce konspiracyjnej Oddziału Samoobrony dowodzonego przez por. Anatola Radziwonika "Olecha". W lutym 1949r. został razem z ojcem aresztowany. Po ciężkim śledztwie w więzieniu grodzieńskim został skazany na karę śmierci zamienioną później na 25 lat ciężkich robót. Natomiast ojciec Stanisława został skazany na 10 lat więzienia i osadzony w ciężkim więzieniu w Omsku. "Kulisa" przetransportowano do okręgu Karaganda do kopalni miedzi w Dżekazgan-Rudnik. Tu uczestniczył w 1954r. w czterdziestodniowym powstaniu więźniów, którego współorganizatorem był więzień SOŁŻYNICYN - rosyjski bojownik o prawa człowieka. "Kulis" za udział w powstaniu został zesłany do kopalni złota Wietrynyj (450km na północ od Magadanu).

Zmiany w Związku Radzieckim spowodowały, że ojciec "Kulisa" po pięciu latach został zwolniony z więzienia w Omsku, natomiast "Kulis" opuścił dalekowschodnią Syberię ~~wkwixxiu~~ i przekroczył granicę w Brześciu w kwietniu 1959r. Tu został przekazany przez sowietów "pod opiekę" UB. Po miesięcznym pobycie w więzieniu w Inowrocławiu został wprawdzie zwolniony, ale do 1977 roku był wielokrotnie inwilgowany przez pracowników wspomnianego Urzędu.

Osiadł na stałe w Łodzi, gdzie do 1984r. pracował w Przemysle Włókienniczym. Został odznaczony Krzyżem AK i Krzyżem Partyzanckim a także uzyskał awans na podporucznika. Od 1990r. ofiarnie pracuje społecznie w ŚZŻ AK Okręgu Łódź na rzecz środowiska żołnierzy Armii Krajowej Okręgu Nowogródzkiego.

Dokumenty oraz relacja St. Apanowicza
Kazimierz Krajewski - Uderzeniowy
Batalion Kadrowy 1942-1944

oprac. Modest Bobowicz

[The text on this page is extremely faint and illegible. It appears to be a multi-paragraph document, possibly a letter or a report, but the specific content cannot be discerned.]